

عنوان مقاله:

بررسی ابعاد مردم شناسی ادبی در اشعار شهریار

محل انتشار:

فصلنامه متن پژوهی ادبی، دوره 14، شماره 45 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

علی اکبر سام خانیانی - استادیار دانشگاه بیرجند

خلاصه مقاله:

مردم شناسی به عنوان زیرمجموعه ای از علم جامعه شناسی در دو قالب مردم شناسی فرهنگی و مردم شناسی طبیعی به بررسی گروه های انسانی می پردازد. با توجه به اینکه برخی از آثار ادبی دربردارنده ابعاد وجودی، فرهنگی و اجتماعی انسان ها هستند، می توان از این آثار به عنوان اسناد و مدارکی ارزشمند، برای انجام مطالعات مردم شناختی بهره گرفت. نتایج این تحقیق نشان می دهد که محمدحسین بهجت تبریزی (متخلص به شهریار)، در دیوان اشعار فارسی خود، با پرداختن به ابعاد مختلف جسمانی، رفتاری، اخلاقی و فرهنگی گروه های انسانی در سطح منطقه ای و جهانی، ابعادی از دو گونه مردم شناسی را انعکاس داده است. نگاه منطقه ای شهریار، مربوط به مردم شناسی فرهنگی و مقایسه الگوهای رفتاری، نحوه زندگی و روابط میان «انسان با انسان» و «انسان با طبیعت» در اجتماع روستایی (گمینشافت) و جامعه شهری (گزلشافت) است. از دیدگاه این شاعر معاصر، الگوهای رفتاری و فرهنگی در اجتماع روستایی، در مرتبه ای بالاتر از جامعه شهری قرار دارند. از سویی دیگر، نگاه جهانی شهریار مربوط به بیان ویژگی های جسمی، زیست محیطی و الگوهای مثبت فرهنگی مردم کشورهای ترکیه و شوروی سابق است؛ این شاعر در مقایسه با مردم شناسی فرهنگی ایرانیان، به افول الگوهای فرهنگی و رفتاری در میان مردم جامعه خود اشاره می کند. شهریار سعی دارد که با آگاه سازی و تحریک منش ملی ایرانیان، الگوهای فرهنگی و اجتماعی مردم ایران را بهبود بخشد.

کلمات کلیدی:

شهریار، مردم شناسی ادبی، مردم شناسی فرهنگی، مردم شناسی طبیعی، گمینشافت، گزلشافت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1408901>

